

Jaarrapport 2025

(1 januari 2025 - 31 december 2025)

van Stichting Vrienden van Herenboeren
te Boxtel

SAMEN NAAR DUURZAME LANDBOUW

Inhoudsopgave	pagina
Bestuursverslag 2025	
Stichting Vrienden van Herenboeren	p. 3
1. Voorwoord van het bestuur	p. 4
2. Verslag over het boekjaar 2025	p. 5
3. Toekomstplan, financieel beleid en begroting 2026	p. 8
Jaarrekening 2025	p. 12
A Balans per 31 december 2025	p. 14
B Staat van baten en lasten over 2025	p. 15
C Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	p. 17
D Toelichting op de balans per 31 december 2025	p. 20
E Toelichting op de staat van baten en lasten 2025	p. 21
F Overige toelichting	p. 25
Overige gegevens	
1. Statutaire regeling winstbestemming	p. 27
2. Bestuur en beloningsbeleid	p. 27

Bestuursverslag
Stichting Vrienden van Herenboeren

In het onderhavige bestuursverslag 2025 willen wij graag een toelichting geven op ons zevende boekjaar, dat loopt van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025 en daarbij tevens een doorkijk maken naar de toekomst. Dit alles vanuit het perspectief: **Samen op weg naar natuurvriendelijke landbouw!** We streven naar een systeem dat niet alleen in de huidige voedselbehoefte voorziet, maar ook toekomstige generaties in staat stelt om gezond en voldoende te eten.

We hanteren hierbij de volgende indeling:

1. Voorwoord van het bestuur;
2. Verslag van het zevende boekjaar (1 januari 2025 - 31 december 2025);
3. Toekomstplan, financieel beleid en begroting 2026;
4. Tot slot.

1. Voorwoord van het bestuur

In de voorwoorden van onze vorige jaarverslagen zijn we uitgebreid ingegaan op onze visie op een duurzame landbouw. We zien dat er mooie stappen worden gezet al gaan de ontwikkelingen niet altijd zo snel als we zouden willen.

Als bestuur hebben we in 2025 goed gekeken naar de bijdrage de stichting de afgelopen jaren heeft geleverd. Daarbij zijn we tot de conclusie gekomen dat er wellicht voor de stichting een nieuw hoofdstuk is aangebroken. Een nieuw hoofdstuk in de biografie van de stichting.

In dit verslag over het boekjaar 2025 en onze toelichting op het toekomstplan gaan we hier nader op in.

Het bestuur bestaat uit de volgende leden:

- Liesbeth Soer, voorzitter
- Harold van de Ven, penningmeester
- Jean-Pierre van Tiel, secretaris

2. Verslag over het boekjaar 2025 - Terugblik op een bewogen jaar van transitie en herijking.

2.1 *Het faillissement van herenboeren Nederland*

Voor Stichting Vrienden van Herenboeren was het faillissement van Herenboeren Nederland in 2025 een ingrijpende gebeurtenis. Binnen de herenboerenbeweging vervulde Stichting Herenboeren Nederland jarenlang de centrale, coördinerende en leidende partij. De stichting en haar bestuur vormden het gezicht naar buiten waren gesprekspartner voor verschillende (maatschappelijke en overheids)instanties.

In 2025 hebben we vanuit onze inhoudelijke betrokkenheid meerdere gesprekken gevoerd met het bestuur van Stichting Herenboeren Nederland. Ondanks deze dialoog kwam het uiteindelijke faillissement voor ons onverwacht en heeft het ons verrast dat deze ontwikkeling zich in relatief korte tijd heeft voltrokken.

Omdat wij de herenboerenbeweging sinds onze oprichting zien als een belangrijke inspiratiebron zien voor de bredere voedseltransitie, heeft het faillissement van de coördinerende stichting ons teleurgesteld. Die teleurstelling werd versterkt door de impact die deze gebeurtenis had op de bredere sector en de mensen die zich jarenlang met grote betrokkenheid voor de beweging hebben ingezet.

Tegelijkertijd werd ook al snel duidelijk dat de herenboerenbeweging zelf zou door zou gaan. De beweging bestaat immers uit zelfstandige lokale entiteiten, ieder met een eigen bestuur, eigen leden en een eigen lokale achterban. Vanuit dat perspectief heeft 2025 ook laten zien dat de lokale natuurvriendelijke landbouwinitiatieven doorgaan. Dit benadrukt wat ons betreft het veerkrachtige karakter van de autonome boerderijen.

De kennis over natuurvriendelijke voedselproductie die binnen de beweging de afgelopen jaren is opgedaan heeft zich daarmee in belangrijke mate “gevestigd” op de afzonderlijke boerderijen. Van daaruit kan weer nieuwe kennis, ervaring en praktijkinzichten worden opgedaan en gedeeld.

De vraag of lokaal en op natuurlijkevriendelijke wijze voedsel geproduceerd kan worden is wat ons betreft inmiddels overtuigend positief beantwoord. Dat geldt niet alleen voor lokale herenboerderijen maar ook voor andere soortgelijke initiatieven die werken aan een meer duurzame en regionaal verankerde voedselvoorziening.

2.2 Samenwerking

Als stichting geloven wij dat de kracht van samenwerking nog steeds als een vliegwiel kan werken voor lokale initiatieven. Om een echt natuurvriendelijk verschil te maken is samenwerking essentieel. Idealiter zouden lokale herenboerderijen en andere initiatieven binnen de landbouwtransitie hun onderlinge samenwerking versterken.

Vanuit die overweging hebben we begin 2025 een belangrijke bijdrage geleverd aan Coalitie De Plaatsen. Dit project heeft als doel kennis te leveren die de landbouwtransitie verder kan brengen en tegelijkertijd de (betaalbare) toegang tot landbouwgrond te verbeteren.

Samenwerking is naar onze mening een krachtige samenwerking van autonome initiatieven die in de eerste plaats een eigen bestaansrecht hebben. Je kunt immers moeilijk voor een ander zorgen wanneer je zelf niet stevig op eigen benen kunt staan.

Zoals eerder opgemerkt, met het faillissement van Herenboeren Nederland is in 2025 de oorspronkelijke centrale structuur van de beweging opgehouden te bestaan. De individuele boerderijen zijn hun eigen pad naar de toekomst aan het plaveien.

Voor nieuwe initiatieven speelt telkens weer de uitdaging om de stap van initiatief naar boerderij daadwerkelijk te zetten. Nu inmiddels 25 herenboerderijen hen zijn voorgegaan en er ook veel andere soortgelijke initiatieven in Nederland bestaan, hebben deze pioniers en de early adopters de grootste hindernissen overwonnen en onderweg vele waardevolle lessen geleerd. Samen met de sterke toename van kennisontwikkeling is daarmee een stevig fundament ontstaan waarop nieuwe initiatieven verder kunnen bouwen.

Nieuwe initiatieven weten inmiddels dat het ka. Toch moet de stap van idee naar boerderij telkens opnieuw daadwerkelijk gezet worden.

Mogelijk vraagt dit in de komende jaren om de ontwikkeling van een goed ondersteunend systeem of een praktische methode die initiatiefnemers helpt bij de overgang van idee naar daadwerkelijk functionerende boerderij. Wij begrijpen dat er in Nederland inmiddels verschillende initiatiefnemers zijn die werken aan de ontwikkeling van een dergelijke aanpak. Ook hierbij zal samenwerking naar onze mening opnieuw een belangrijke rol spelen.

2.3 Politieke wind: hoop na de verkiezingsuitslag

Nieuwe initiatieven kunnen naar onze inschatting voorzichtig enig vertrouwen ontleen aan de maatschappelijke en politieke aandacht die opnieuw lijkt te ontstaan voor voedselzekerheid, landbouw en regionale veerkracht. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat het huidige politieke klimaat – zowel in Nederland als internationaal – nog steeds onzeker en instabiel is.

De afgelopen jaren werden politiek gekenmerkt door een zichtbaar gebrek aan regie op het landbouw- en stikstofdossier. Hoewel er inmiddels signalen zijn dat het besef groeit dat de transitie naar een volhoudbaar voedselsysteem noodzakelijk is, moet nog blijken in hoeverre dit daadwerkelijk zal leiden tot consistent beleid en structurele keuzes.

Daar komt bij dat geopolitieke spanningen, economische onzekerheid en internationale afhankelijkheden steeds nadrukkelijker invloed hebben op voedselproductie, energie, grondstoffen en handelsketens. Juist in die context kan het belang van regionale, natuurvriendelijke en meer autonome voedselinitiatieven verder toenemen.

Wij blijven voorzichtig positief over de richting waarin de discussie zich ontwikkelt, maar realiseren ons tegelijkertijd dat de komende jaren bepalend zullen zijn voor de vraag of deze beweging daadwerkelijk voldoende ruimte en ondersteuning krijgt om verder te groeien.

2.4 Van Landbouwtransitie naar Gemeenschapslandbouw: een nieuwe koers?

Een opvallende verschuiving in 2025 is het taalgebruik binnen onze beweging. Waar voorheen de nadruk lag op 'landbouwtransitie', horen we steeds vaker de term '**Gemeenschapslandbouw**'. De vraag is of hier slechts sprake is van een semantische verandering, of dat dit wijst op een meer fundamentele wezenlijke koerswijziging.

Wij concluderen dat dit laatste het geval is. 'landbouwtransitie' werd vaak ervaren als een abstract en technocratisch begrip: een proces gericht op het veranderen van systemen, eiwitbronnen, verdienmodellen en logistieke stromen. **Gemeenschapslandbouw** (of *Community Supported Agriculture*) brengt de menselijke maat terug. Het gaat daarbij niet alleen om wát er geproduceerd en gegeten wordt, maar vooral om de herverbinding tussen burger, boer, bodem en leefomgeving.

- **De verschuiving:** Het is een beweging weg van de focus op de 'productverandering' naar een focus op de 'relatieverandering'.
- **De kern:** De gemeenschap is niet langer een afzetmarkt, maar de mede-eigenaar en drager van het landbouwsysteem en het ecosysteem daaromheen.

Daarnaast zien we als positieve ontwikkeling dat een bredere groep uit de samenleving bij de voedseltransitie betrokken raakt en daarmee ook weer meer toegang krijgen tot gezond en lokaal geproduceerd voedsel. Niet alleen het meer welvarende deel van de bevolking, maar ook mensen die financieel minder draagkrachtig zijn, komen (voorzichtig en geleidelijk) steeds vaker met vormen van gemeenschapslandbouw in aanraking. Een echte gemeenschap is een waarin iedereen kan deelnemen. Wij zien het als een belangrijk ideaal om dit in de komende jaren te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn burgerboerderijen, Randakker (Eemlandhoeve) en Stads-Land.

Met alle gesprekken die we als stichting gevoerd hebben herkennen wij in deze ontwikkeling mogelijk ook een belangrijk nieuw hoofdstuk in het bestaansrecht en de toekomstige rol van onze stichting.

2.5 Voltooïing van de missie: het stokje overdragen

Naast de politieke en structurele verschuivingen, heeft het bestuur van Stichting Vrienden van Herenboeren in 2025 ook zelf een fundamenteel besluit genomen. Na jaren van actieve inzet, belangenbehartiging en het bieden van een kritisch en betrokken geluid, zijn wij tot de conclusie gekomen dat onze rol in de huidige vorm is uitgespeeld.

Het landschap waarin de stichting opereerde is veranderd. We zien nu een beweging die steeds sterker geworteld raakt in lokale autonomie en gemeenschapslandbouw.

Met de lessen die voortkomen uit de ontwikkelingen binnen de Herenboeren beweging van 2025 stevig in onze rugzak, achten wij onze oorspronkelijke taak als voltooid. Het fundament voor verandering is gelegd. De kennis, ervaring en energie bevinden zich inmiddels op vele plekken in het land, gedragen door autonome initiatieven en lokale gemeenschappen die ieder op hun eigen wijze verder bouwen aan de toekomst van natuurvriendelijke landbouw en regionale voedselvoorziening.

2.6 Conclusie: een erfenis van veerkracht

Stichting Vrienden van Herenboeren sluit met 2025 een belangrijk hoofdstuk af. Wij geloven dat de stichting in de afgelopen jaren een waardevolle bijdrage heeft geleverd aan een beweging die heeft laten zien bestand te zijn tegen institutionele stormen en maatschappelijke onzekerheid. De gebeurtenissen van 2025 hebben, hoe pijnlijk ook dat de centraal coördinerende stichting failliet is gegaan, zichtbaar gemaakt dat de kracht van de beweging uiteindelijk niet (meer) in een centrale structuur lag, maar vooral in de lokale gemeenschappen, de autonome boerderijen en de mensen die zich daar dagelijks voor inzetten.

De kennis, ervaring en betrokkenheid die in de afgelopen jaren zijn opgebouwd, blijven daarmee bestaan en ontwikkelen zich verder binnen een bredere beweging van gemeenschapslandbouw en natuurvriendelijke voedselproductie. Dat stemt ons dankbaar en hoopvol.

Vanaf deze plek willen we daarom niet alleen terugkijken, maar ook vooruitkijken naar een volgende hoofdstuk.

3. Toekomstplan, financieel beleid en begroting 2026

Stichting Vrienden van Herenboeren - naar een nieuwe fase

Vanaf haar oprichting is Stichting Vrienden van Herenboeren bedoeld als de maatschappelijke bedding rond de Herenboeren-beweging: een plek waar het algemeen belang, kennisdeling en vernieuwing centraal stonden, los van het besloten karakter van individuele boerderijen.

In de eerste fase van de stichting was de ondersteuning van de herenboerenbeweging logisch en noodzakelijk. De stichting ondersteunde de ontwikkeling van het concept, investeerde in kennis en maakte deze toegankelijk voor een breder publiek. Dat het Herenboeren-model in de praktijk vooral bereikbaar bleek voor mensen met financiële ruimte, was geen bewuste keuze, maar een gevolg van pionieren binnen bestaande economische en juridische kaders. Juist doordat deze eerste fase succesvol is geweest, is nu een nieuw hoofdstuk mogelijk.

Inmiddels is, mede dankzij het pionierswerk van de Herenboeren-beweging, het concept van gemeenschapslandbouw breder bekend en maatschappelijk erkend. Tal van herenboerderijen zijn ontstaan maar ook andere soortgelijke initiatieven hebben - mede op basis van vertrouwen dat verandering daadwerkelijk mogelijk is - een plek verworven.

Nu de bredere beweging rondom andere manieren van voedselvoorziening een solide basis heeft, is ruimte ontstaan om het gedachtegoed te verdiepen en verbreden. Voor de Stichting Vrienden van Herenboeren betekent dit een logische volgende stap: zich nadrukkelijker richten op het toegankelijk maken van voedselgemeenschappen voor een breder en divers publiek. Daarmee groeit de stichting toe naar de betekenis die haar naam al in zich draagt: werkelijk *vrienden van* inclusieve, duurzame voedselinitiatieven. Niet alleen van Herenboeren, maar ook voor andere vormen van gemeenschapslandbouw die mensen uit verschillende sociale en economische achtergronden met elkaar verbinden.

Vanuit deze rol kan de stichting principes als solidariteit en wederkerigheid actief ondersteunen – bijvoorbeeld door deelname los te koppelen van draagkracht en door mechanismen te ontwikkelen waarbij mensen die meer kunnen bijdragen, ruimte creëren voor anderen. Zo wordt voortgebouwd op het fundament dat in de eerste fase is gelegd, terwijl tegelijk een bredere, meer diverse en maatschappelijk gedragen voedselbeweging wordt ondersteund.

Nieuw beleidsplan - Stichting Vrienden van Herenboeren

De Stichting Vrienden van Herenboeren heeft sinds haar oprichting tot doel het bevorderen van duurzame, alternatieve vormen van landbouw, met respect voor bodem, leven en gemeenschap, en het ondersteunen van initiatieven die hieraan bijdragen. Deze doelstelling is bewust breed geformuleerd, zodat de stichting kan meebewegen met maatschappelijke ontwikkelingen en met het bredere veld van gemeenschapslandbouw, en daarbij steeds het algemeen nut kan dienen.

De in dit beleidsplan gekozen focus op sociale inclusie en brede toegankelijkheid vormt geen koerswijziging, maar een inhoudelijke verdieping van deze bestaande doelstelling. In een tijd waarin maatschappelijke scheidslijnen toenemen – bijvoorbeeld tussen inkomensgroepen, opleidingsniveaus en leefwerelden – acht het bestuur het passend en noodzakelijk dat de stichting haar rol in deze fase expliciet richt op het verbinden van mensen via voedselgemeenschappen. Juist gezamenlijke voedselproductie biedt ruimte voor ontmoeting, wederzijds begrip en gedeeld eigenaarschap.

Het versterken van participatie in voedselgemeenschappen en het ondersteunen van vormen van wederkerigheid en solidariteit vallen volledig binnen het doel en de middelen van de stichting, zoals vastgelegd in de statuten. Door deze accenten zichtbaar te maken in beleid, samenwerkingen en programma's, geeft de stichting concreet invulling aan haar rol als maatschappelijke drager van duurzame, gemeenschapsgerichte landbouw, in lijn met haar oorspronkelijke doelstelling en haar ANBI-status.

Financieel beleid 2026

Het financieel beleid is primair gericht op het doorgeven van de aanwezige middelen naar de volgende initiatiefnemers van de stichting of een ander fonds dat in het verlengde ligt van de doelstelling van onze stichting.

Op hoofdlijnen hebben we in dit kader de volgende begroting opgesteld:

Begroting 2026

In deze begroting gaan we uit van beperktere giften. Mede ook in het licht van bovenstaande opmerking betreffende ruimte voor een nieuw bestuur dan wel afronding van de stichting hebben we voor 2026 deze begroting opgesteld.

Voor 2026 hebben we de volgende begroting opgesteld:

	2026 Begroting
Baten	
Giften particulieren	€ 500
Giften organisaties	€ 0
Overige fondsenwervende activiteiten	
Totaal inkomen	€ 500
Lasten	
Verzekeringskosten	€ 500
Bankkosten	€ 300
overige kosten website	€ 600
Drukwerk	€ 200
afschrijving website	€ 0
Zaalhuur / horeca	€ 0
Advies en administratieve ondersteuning	€ 500
Accountancy	0
Diverse kosten	€ 500
Totale operationele kosten	€ 2.600
Projecten herenboerenbeweging	
Project herenboerenacademie	
Project Aardpeer Brabants Bodem	
Project alliantie de Plaatsen en Aardpeer	
Overige projecten voedselgemeenschap & landbouwtransitie	€ 20.000
Totaal projecten / initiatieven	€ 20.000
Totaal uitgaven	€ 22.600
Saldo	-€ 22.100

Ter toelichting op het negatieve saldo in deze begroting merken we op dat er voldoende ruimte binnen aanwezige middelen is ter dekking hiervan.

4. Tot slot

Zoals aangekondigd zijn we in dit bestuursverslag ingegaan op het afgelopen boekjaar en hebben we een doorkijk gemaakt naar de komende jaren.

De verdere financiële toelichting treft u aan in de jaarrekening 2025 die hieronder wordt toegelicht.

Bestuur Stichting Vrienden van Herenboeren,

Liesbeth Soer, Jean-Pierre van Tiel en Harold van de Ven

Ondertekening door het bestuur te Boxtel op 17/06 2026

.....
Liesbeth Soer

.....
Harold van de Ven

.....
Jean-Pierre van Tiel

Jaarrekening 2025
Stichting Vrienden van Herenboeren

Jaarrekening 2025

Hierna hanteren we de volgende indeling:

- A Balans per 31 december 2025
- B Staat van baten en lasten over 2025
- C Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- D Toelichting op de balans per 31 december 2025
- E Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025
- F Overige toelichting

A. Balans per 31 december 2025
(na resultaatbestemming)

	31 december 2025	31 december 2024
ACTIVA		
Immateriële vaste activa		
Kosten ontwikkeling website	€ 0	€ 0
Vlottende activa		
Overlopende activa	€ 0	€ 0
Liquide middelen	€ 30.550	€ 99.460
Totaal activa:	€ 30.550	€ 99.460

	31 december 2025	31 december 2024
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Totaal reserves en fondsen	€ 30.550	€ 91.460
Kortlopende schulden		
Crediteuren	€ 0	€ 0
Overlopende passiva	€ 0	€ 8.000
Totaal passiva	€ 30.550	€ 99.460

Verloop eigen vermogen

- Vermogen ultimo 2024: € 99.460
- Vermogen ultimo 2025: € 30.550
- Verloop vermogen: € 60.910

B. Staat van baten en lasten over 2025

Baten en lasten overzicht 2025	2025	2025 begroting
Baten		
Giften particulieren	€ 454,97	€ 5.000
Giften organisaties	€ 37.500,00	€ 100.000
Overige fondsenwervende activiteiten		
Baten toegevoegd aan algemene reserve		
Baten toegevoegd aan bestemmingsfonds		
Totaal	€ 37.954,97	€ 105.000
Lasten		
Verzekeringskosten	€ 384,18	€ 500
Bankkosten	€ 235,25	€ 300
overige kosten website	€ 254,10	€ 600
Drukwerk		€ 200
afschrijving website		€ 0
Zaalhuur / horeca		€ 0
Advies en administratieve ondersteuning	€ 235,95	€ 5.000
Accountancy	€ 8.075,24	€ 8.500
vrijval overlopende passiva	-€ 8.000,00	
lidmaatschap	€ 180,00	€ 2.000
Diverse kosten		
Totale operationele kosten		€ 17.100
Projecten herenboerenbeweging		€ 5.000
Project herenboerenacademie		€ 0
Project Aardpeer Brabants Bodem		€ 0
Project alliantie de Plaatsen en Aardpeer	€ 97.500,50	€ 100.000
Overige projecten voedselgemeenschap & landbouwtransitie		€ 0
Totaal projecten / initiatieven		€ 105.000
	€ 98.865	€ 122.100
Totaal uitgaven		
Saldo baten en lasten	-€ 60.910	-€ 17.100

C. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

De activiteiten van Stichting Vrienden van Herenboeren bestaan voornamelijk uit het financieel ondersteunen van initiatieven ten bate van de realisatie van een voedselproductie die past binnen dit natuurlijke kader. De stichting ondersteunt praktische voorbeelden en de noodzakelijke randvoorwaarden voor een duurzame voedselproductie en is daarmee ook een bron van kennis op dit vlak. Verder voert de stichting actief gesprekken ter bevordering van de onderlinge samenwerking van deze initiatieven en draagt hiervoor verschillende ideeën aan.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Vrienden van Herenboeren (geregistreerd onder KvK-nummer 73200417) is gevestigd op de Mgr. Wilmerstraat 1 te Boxtel.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting Vrienden van Herenboeren zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor verslaggeving, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJK C2 Kleine fondsenwervende organisaties) en voor zover van toepassing met Titel 9 Boek 2 BW.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Een batig saldo wordt slechts genomen voor zover deze op balansdatum is gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijk negatief saldo van baten en lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

Daar waar het inzicht in de jaarrekening er mee gediend is zijn de vergelijkende cijfers uit hoofde van presentatie aangepast en geherrubriceerd. Dit heeft geen effect op het resultaat en het vermogen van voorgaand boekjaar.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor zover niet anders is vermeld, staan de liquide middelen ter vrije beschikking van de onderneming.

Reserves en fondsen

In de balans zijn de reserves en fondsen op een dermate wijze gepresenteerd dat blijkt wat aan de reserves en wat aan de fondsen dient te worden toegerekend. Van elke post van de reserves en fondsen is een mutatieoverzicht opgenomen waaruit het bedrag aan het begin van het boekjaar, de toevoegingen en verminderingen over het boekjaar, uitgesplitst naar hun aard en het bedrag aan het eind van het boekjaar blijkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Daar waar geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Opbrengstverantwoording

Opbrengsten zijn als brutobedrag onder de baten opgenomen, hierbij is o.a. onderscheid gemaakt in baten van particulieren, baten van subsidies van overheden en baten van andere organisaties zonder winststreven. Ten aanzien van de baten van particulieren geldt dat is toegelicht dat dit volledig baten uit donaties en giften betreffen.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa worden vanaf het moment dat het actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur van het actief.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

D Toelichting op de balans per 31 december 2025

ACTIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa betrof de investering in de website ad. € 4.580 in 2019. De investering in de website is met ingang per 2019 in vijf jaar afgeschreven (€ 916 / 20% per jaar). Ultimo 2023 zijn de immateriële vaste activa volledig afgeschreven.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaat uit één bankrekening bij Triodos Bank, saldo ultimo 2025 betreft: € 30.549,81
De gelden staan ter vrije beschikking van de stichting.

PASSIVA

Reserves en fondsen

Ultimo 2025 zijn er geen gelden meer waarop een specifieke bestemming rust anders dan dat deze door de stichting zullen worden aangewend ten behoeve van het algemeen nut, e.e.a. conform de statutaire doelomschrijving.

Crediteuren

Ultimo 2025 en 2024 zijn er geen openstaande crediteuren.

Overlopende passiva

Ultimo 2025 zijn er geen overlopende passiva.

E Toelichting op de staat van baten en lasten over 2025

BATEN

Baten en lasten overzicht 2025

Baten

Giften particulieren

€ 454,97

€ 5.000

Giften organisaties

€ 37.500,00

€ 100.000

Overige fondsenwervende activiteiten

Baten toegevoegd aan algemene reserve

Baten toegevoegd aan bestemmingsfonds

Totaal

€ 37.954,97

€ 105.000

De baten uit particulieren betreffen volledig baten uit donaties en giften. De baten van andere organisaties zonder winstoogmerk zijn lager uitgevallen dan begroot i.v.m. afronding projecten.

LASTEN

Lasten

Verzekeringskosten

€ 384,18

€ 500

Bankkosten

€ 235,25

€ 300

overige kosten website

€ 254,10

€ 600

Drukwerk

€ 200

afschrijving website

€ 0

Zaalhuur / horeca

€ 0

Advies en administratieve ondersteuning

€ 235,95

€ 5.000

Accountancy

€ 8.075,24

€ 8.500

lidmaatschap

€ 180,00

€ 2.000

Diverse kosten

Totale operationele kosten

€ 17.100

Projecten herenboerenbeweging

€ 5.000

Project herenboerenacademie

€ 0

Project Aardpeer Brabants Bodem

€ 0

Project alliantie de Plaatsen en Aardpeer

€ 97.500,50

€ 100.000

Overige projecten voedselgemeenschap & landbouwtransitie

€ 0

Totaal projecten / initiatieven

€ 105.000

€ 106.865

€ 122.100

De ontvangen bijdragen en de bestemmingsreserve en het bestemmingsfonds zijn besteed conform de doelstellingen van de stichting. Zie voor een toelichting waaraan de gelden zijn besteed het bestuursverslag.

Uitgaven besteed aan de doelstellingen zijn lager dan begroot. De uitgaven aan doelstellingen worden altijd afgestemd op de opbrengsten en de aanwezige middelen, waardoor hierin conservatief is begroot.

Boekjaar 2025 is het saldo aan baten en lasten: -/- € 68.910. Gezien de hoge reserves en fondsen was het de actieve intentie van het bestuur om deze in 2025 af te bouwen door bestedingen te doen ten bate van de doelstellingen.

De stichting heeft als financieel beleid dat van de ontvangen schenkingen in eerste instantie een bescheiden percentage wordt gereserveerd voor de dekking van haar lopende kosten. Indien de dekking van de lopende kosten voldoende is wordt geen verdere reserve opgebouwd en worden alle ontvangen gelden volledig aangewend ten behoeve van algemeen nut beogende projecten.

De website is gebouwd in 2019 en vanaf moment gereedkomen ook in gebruik genomen. Omdat de website meerdere jaren gebruikt zal worden binnen de stichting is ervoor gekozen om de kosten van de website te activeren en om vervolgens op de investering in de website in gelijke termijnen af te schrijven in 5 jaar tot nihil. De kosten voor 2025 waren voorzichtig begroot en de verwachting was dat het onderhoud van de website meer zou kosten.

Onder de post “Overige kosten” valt onder andere de lidmaatschaps- en bestuurskosten. In 2025 zijn geen bestuurskosten gemaakt.

De bestuurders hebben in gedurende het boekjaar geen beloning, geen kostenvergoeding of een vergoeding voor reiskosten ontvangen.

Overige toelichting

De begroting wordt minimaal gebruikt als sturingsmiddel omdat de begroting voorzichtig is ingestoken en de lasten worden afgestemd op de baten.

F Overige toelichting

Gebeurtenissen na balansdatum

Er waren geen gebeurtenissen na balansdatum die invloed hebben op het boekjaar 2025.

Bestemming van het negatieve saldo over het boekjaar 2025

De jaarrekening 2025 is op goedgekeurd door het bestuur. Het negatieve resultaat van het jaar is in mindering gebracht op de reserves en fondsen.

Bestemming van negatieve saldo over het boekjaar 2025

Het bestuur stelt voor om het negatieve saldo 2025 van de baten en lasten als volgt toe te delen over de bestemmingsreserve, de overige reserve en het bestemmingsfonds:

Opmaak en ondertekening van de jaarrekening

De jaarrekening is aldus opgemaakt door het bestuur.

Ondertekening door het bestuur te Boxtel op 17/06 2026

.....
Liesbeth Soer

.....
Harold van de Ven

.....
Jean-Pierre van Tiel

Overige gegevens

Statutaire doelomschrijving en regeling winstbestemming

In de thans geldende oprichtingsstatuten d.d. 26-11-2018 is in artikel 2 lid 1 de volgende doelomschrijving opgenomen:

De stichting heeft ten doel:

- Het bevorderen van alternatieve casu quo duurzamere agrarische methoden en technieken, met meer respect voor de kwaliteit van bodem en leven;
- Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De middelen die worden verworven worden aangewend voor dit doel. Zoals in artikel 2 lid 3 van de statuten opgemerkt heeft de stichting geen winstoogmerk. Mocht de stichting worden ontbonden dan geldt op grond van artikel 12 lid 3 van de statuten het volgende: *“Hetgeen na voldoening van schuldeisers van het vermogen van de stichting is overgebleven moet bij opheffing van de stichting worden bestemd ten behoeve van een door het bestuur te bepalen algemeen nut beogende instelling als bedoeld in artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, met een soortgelijke doelstelling als de stichting.*

Bestuur en beloningsbeleid

In artikel 3 lid 5 van de statuten van Stichting Vrienden van Herenboeren is ten aanzien van het beloningsbeleid van de bestuurders het volgende opgenomen: *“De bestuurders ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in hun functie gemaakte kosten”.*

De bestuurders hebben gedurende boekjaar 2025 geen beloning, kostenvergoeding of een vergoeding voor reiskosten ontvangen.